

De indgåede aftaler gælder som oftest henstillinger om udgifternes og skatternes størrelse samt andre initiativer, der søges gennemført af hensyn til udviklingen i den kommunale og regionale sektor.

Aftalerne bliver normalt indgået i juni måned, således at de kan danne grundlag for regionernes budgetter, som skal være fastlagt senest den 1. oktober samt de kommunale budgetter, der skal vedtages senest den 15. oktober.

Det udvidede totalbalanceprincip

Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT) indebærer, at staten kompenserer kommuner og regioner for kommunale og regionale udgiftsændringer som følge af blandt andet ny lovgivning. Det sker ved, at det samlede statstilskud forhøjes eller reduceres, når kommunerne eller regionerne bliver pålagt eller frataget opgaver.

Det udvidede totalbalanceprincip indebærer, at kommuner og regioner kompenseres for de udgiftsmæssige konsekvenser af ændringer i byrde- og opgavefordelingen mellem staten og kommunerne og regionerne, og for ændringer staten foretager i regelgrundlaget for eksisterende kommunale og regionale opgaver. Kommunerne og regionerne er således blevet sikret mod udgiftsovervæltninger ved regelændringer uden medfølgende finansiering.

Den enkelte ressortminister har samme udgiftspolitiske ansvar for regelændringers kommunal- og regionaløkonomiske konsekvenser som for de statslige udgifter.

Kompensationsbeløbet vil blive finansieret af det pågældende ministerområdes rammer på samme måde som ved initiativer med statslige merudgifter. I praksis vil dette ske ved, at de generelle tilskud til kommunerne eller regionerne forhøjes med den beregnede merudgift mod en tilsvarende nedsættelse af ministerområdets rammer.

Dette kompensationsprincip gælder begge veje. Såfremt en minister gennemfører regelændringer, som giver kommunerne eller regionerne besparelser, vil ministerområdets rammer som udgangspunkt blive forhøjet mod en tilsvarende reduktion af de generelle tilskud til kommunerne eller regionerne.

Til brug for en samlet opgørelse over de bindende statslige regelændringer udarbejdes der løbende et kommunalt og regionalt lov- og cirkulærepragram med en oversigt over de regelændringer, som regeringen gennemfører i løbet af folketingssamlingen.

En gang om året i forbindelse med folketingssamlingens afslutning i juni måned opgøres den samlede kompensation, og de generelle tilskud reguleres for de gennemførte regelændringer med modgående justeringer af ministeriernes driftsrammer.